

Het duurzaamheidsjaarverslag

drs. Henriëtte Boerma RA
Albert Verhoeff RA

 ERNST & YOUNG
Quality In Everything We Do

Doel maatschappelijk verslag

- ▶ Verantwoording afleggen/transparantie
- ▶ Leden informeren
- ▶ Communicatie naar stakeholders-beantwoorden vragen
- ▶ Communiceren MVO
- ▶ Nodig voor de business in de supply chain
- ▶ Compliance met Branche-afspraken

Coöperatie en maatschappelijk verslag

- Coöperatie: leden zijn vaak ook leverancier, vermogensverschaffers en bestuurder/toezichthouder.
- Het belang van de leden en de dialoog met leden staat voorop bij coöperaties (verwante aspecten ook binding en loyaliteit leden).
- De maatschappelijke rol van de leden van coöperaties (boeren ingeval van agrarische coöperaties).
- De rol van coöperaties verschuift van regionaal naar landelijk naar internationaal (inclusief de keten). Daarbij is in toenemende mate sprake van (internationale) samenwerking.

Wat zijn onze doelgroepen?

- ▶ Leden
- ▶ Afnemers
- ▶ Consumenten
- ▶ Kapitaalverstrekkers
- ▶ Overheid
- ▶ Etc...

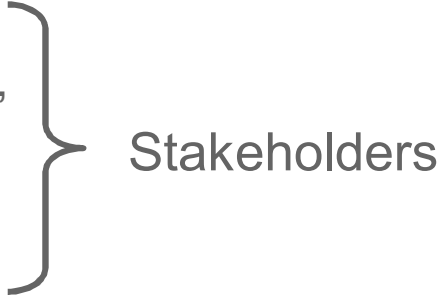
Stappen in opstellen maatschappelijk verslag

- 1) Vaststellen doel publiceren maatschappelijk verslag.
- 2) Inventariseren informatiebehoefte, waarin de onderneming wil voorzien.
- 3) Inventariseren van de specifieke maatschappelijke aspecten van de cooperatie.
- 4) Inventariseren regels voor verslaggeving.
- 5) Vaststellen wijze van publicatie en wijze van verspreiding van het maatschappelijk verslag.
- 6) Opstellen structuur van het verslag. Hierbij wordt vastgesteld welke onderwerpen worden opgenomen in het verslag en op welke wijze deze worden gepubliceerd.

Stappenplan (vervolg)

- 7) Verzamelen informatie. Het verzamelen van de informatie heeft invloed op de betrouwbaarheid van de in het verslag opgenomen informatie.
- 8) Samenstellen verslag. De verzamelde gegevens kunnen volgens de eerder opgestelde lay-out worden ingevuld in het verslag.
- 9) Eventueel assuranceopdracht bij het maatschappelijk verslag door een multidisciplinair team van (MVO-)accountants en materiedeskundigen.
- 10) Verspreiding van het verslag op een wijze zoals eerder in het proces is vastgesteld.
- 11) Evaluatie van de reacties op het maatschappelijk verslag.

MVO Onderwerpen algemeen

- ▶ Economisch: toegevoegde waarde voor:
 - ▶ zoals klanten (van producten en diensten),
 - ▶ aandeelhouders (dividend, koersen)
 - ▶ werknemers (salarissen, werkgelegenheid),
 - ▶ maatschappij (belastingen),
 - ▶ kapitaalverstrekkers (interest),
 - ▶ toeleveranciers.
 - ▶ Sociaal:
 - ▶ werknemersaangelegenheden,
 - ▶ opleiding en training,
 - ▶ diversiteit en ontplooiingsmogelijkheden,
 - ▶ mensenrechten,
 - ▶ produktaansprakelijkheid
 - ▶ Milieu:
 - ▶ niet vernieuwbare hulpbronnen,
 - ▶ transport,
 - ▶ emissies,
 - ▶ biodiversiteit
-
- Stakeholders

Wat zijn de meest belangrijke issues?

- ▶ Wat heeft een directe financiële impact?
- ▶ Wat zijn issues met een groot risico voor onze bedrijfsvoering?
- ▶ Wat zijn issues die juist kansen bieden voor onze organisatie?
- ▶ Wat sluit aan bij ons algemene beleid?

Wat zijn de meest belangrijke issues? (vervolg)

- ▶ Wat sluit aan bij onze bedrijfsprincipes?
- ▶ Waarop kunnen wij de grootste impact hebben?
- ▶ Waarover rapporteren koplopers in de sector?
- ▶ Waarover maken stakeholders zich zorgen?
- ▶ Wat wordt verwacht vanuit algemene maatschappelijke normen en waarden?

Regels voor Verslaggeving

- ▶ BW 2.9
- ▶ Raad voor de Jaarverslaggeving
- ▶ Global Reporting Initiative
- ▶ AccountAbility
- ▶ Branche-afspraken?

Onderwerpen land- en tuinbouw: Economisch

- ▶ Afzet producten
- ▶ Werkgelegenheid
- ▶ Subsidies
- ▶ Reele prijzen/levensstandaard
- ▶ Onderzoek en ontwikkeling (van nieuwe gewassen, rassen, producten)
- ▶ Kennisontwikkeling via voorlichting en het verzorgen van trainingen.

Onderwerpen land- en tuinbouw: Sociale aspecten

- ▶ Medewerkers: Reele beloning, Fysieke belasting, Ziekteverzuim, Werktijden, opleidingsmogelijkheden, Veiligheid / Ongevallen
- ▶ Kwaliteitszorg/traceren herkomst
- ▶ Toegankelijkheid
- ▶ Gezondheid producten
- ▶ Keten: ethiek, ontwikkelingshulp ter plaatse, mensenrechten
- ▶ Locale maatschappelijke projecten
- ▶ Dierwelzijn en/of genetische modificatie
- ▶ Sociaal beleid bij reorganisaties

Onderwerpen land- en tuinbouw: Milieu

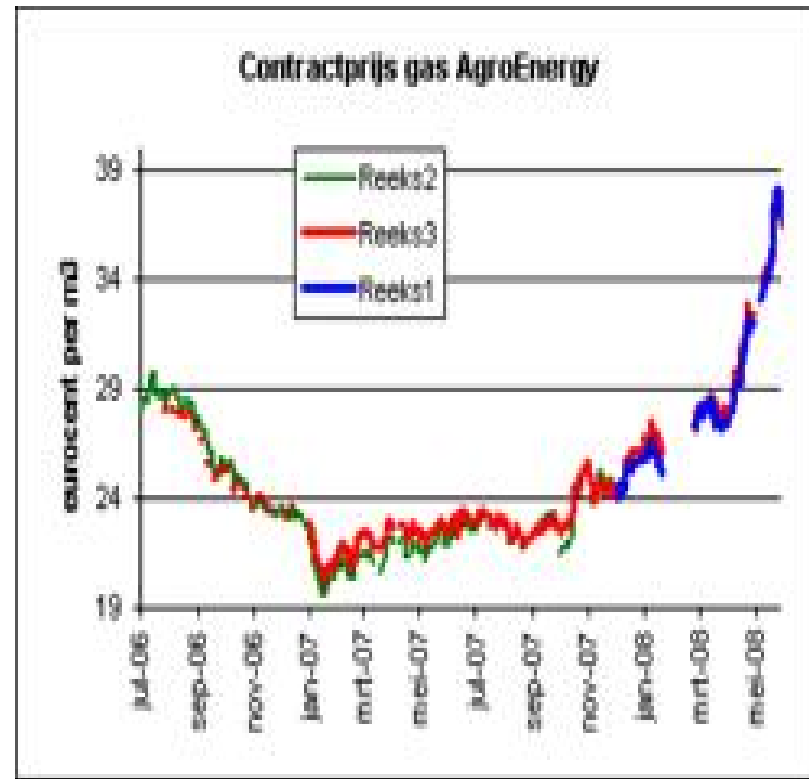
- ▶ Biologische teelt
- ▶ Verminderen van het gebruik van schadelijke beschermingsmiddelen en meststoffen.
- ▶ Methaan en CO2 uitstoot.
- ▶ Energiebesparing
- ▶ Productie van duurzame energie (biomassa en kassen).
- ▶ Waterverbruik
- ▶ Verlagen (lokale) milieuhinder
- ▶ Voedselveiligheid
- ▶ Verpakkingen en bijbehorend afval
- ▶ instandhouden en versterken van een vitaal platteland.
- ▶ Transport en milieu.

Fotobron : veeteelt

Wijze van publicatie

- ▶ Jaarverslag
- ▶ Maatschappelijk verslag
- ▶ Website

Opzet en structuur van het duurzaamheidsjaarverslag/ maatschappelijk verslag

Inhoud maatschappelijk verslag

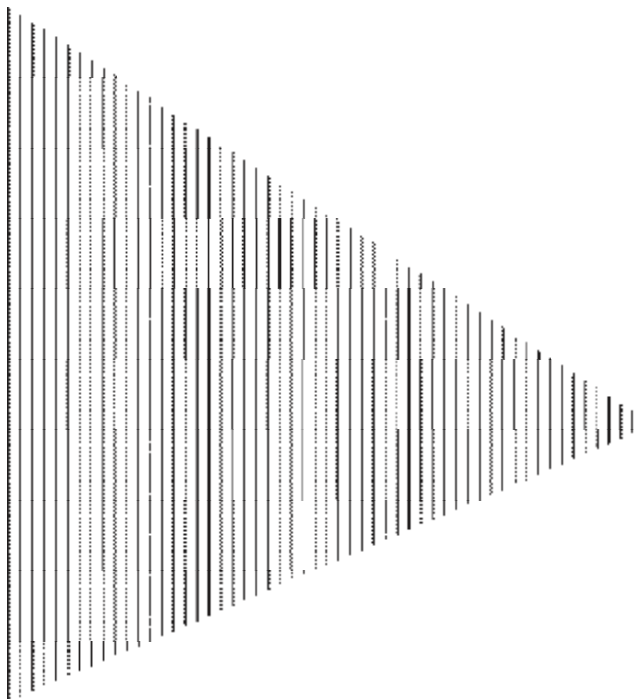
1. Voorwoord directie
2. Reikwijdte van het maatschappelijk verslag en verslaggevingsbeleid
3. Profiel van de organisatie
4. Samenvattend overzicht
5. Visie en strategie
6. Bestuursstructuur en management
7. Dialoog met stakeholders
8. Prestaties op economisch, sociaal en milieugebied
9. (Assurance-rapport)

MVO ingebed in de genen van de organisatie

- ▶ Tone at the top en commitment werknemers
- ▶ Ingebed in taken, verantwoordelijkheden, training en beloningstructuur
- ▶ Open omgeving in dialoog met stakeholders
- ▶ Ingebed in de core business en operationele activiteiten
- ▶ Ingebed in risicomanagement, managementrapportages en externe verslaggeving
- ▶ Ingebed in de taken van controllers en operational auditors

Aandachtspunten KPIs

- ▶ Zijn doelstellingen SMART geformuleerd?
- ▶ Dekken de prestatie indicatoren de doelstellingen voldoende af?
- ▶ Zijn de onderliggende informatiesystemen toereikend voor betrouwbare informatie?
- ▶ Komen de KPIs toereikend terug in managementinformatie?
- ▶ Komen de KPIs terug in de beloningstructuur?

Bedankt voor uw aandacht!

Henriëtte Boerma
Albert Verhoeff

ERNST & YOUNG
Quality In Everything We Do